

УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТІЧИНІ
Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти
Кафедра фінансів, обліку та економічної безпеки

„ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри

Статівінська М. А.

10го серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК.12 УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

Галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузь знань)

Освітня програма Менеджмент. Бізнес-адміністрування
(назва освітньої програми)

2020 - 2021 навчальний рік

Робоча програма Управлінський облік для здобувачів вищої освіти

УВАЖАЄМО НА УВАГУ

спеціальності 073 Менеджмент

Розробник:

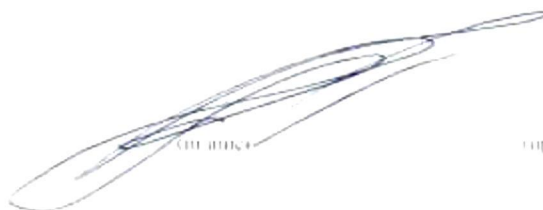
Дем'янишина О.А. к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки

Число авторів, їхні посади, наукові ступені та учені звання:

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки

Протокол № 1 від «10» серпня 2020 року

Завідувач кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки

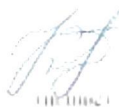
(Стетівський М.В.)

сироганік / аспірант

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти

Протокол № 1 від «10» серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти

(Корнієнко Т.О.)

сироганік / аспірант

Підписано

На 20 /20 п.р.	() « »	20	р., протокол №
На 20 /20 п.р.	() « »	20	р., протокол №
На 20 /20 п.р.	() « »	20	р., протокол №
На 20 /20 п.р.	() « »	20	р., протокол №
На 20 /20 п.р.	() « »	20	р., протокол №

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	3кредити / 90 год	3кредити / 90 год
Курс	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів із розподілом:	3	3
Обсяг кредитів	0,4/1,3/1	0,4/1,3/1
Обсяг годин, у тому числі:	90	90
Аудиторні:	30	8
Лекційні	12	4
Семінарські / Практичні	18	4
Лабораторні	-	-
Самостійна робота	46	68
Індивідуальні завдання	14	14
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є формування у здобувачів освітніх послуг базових знань та опанування ними теоретичних та практичних навичок щодо організації та методики управлінського обліку, його вдосконалення з урахуванням передового зарубіжного досвіду.

Завдання: вивчення дисципліни полягають у ознайомленні здобувачів освітніх послуг із теоретичними аспектами визначення витрат і результатів виробничої діяльності підприємств, принципів і методів управлінського обліку, його місця і ролі в управлінні, нормативно-правовою базою, яка регулює облік витрат, порядку реєстрації, обробки, аналізу, передачі облікової інформації у такому вигляді, яка відповідає вимогам управлінського персоналу для прийняття управлінських рішень і оцінки їх ефективності.

3. Результати навчання за дисципліною

Очікувані результати навчання:

- Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.
- Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї.
- Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

- Будувати і досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі об'єктів і процесів у сфері менеджменту.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Зміст управлінського обліку та поняття витрат

Тема 1. Управлінський облік: суть, завдання та взаємозв'язок з фінансовим обліком

Сутність управлінського обліку та етапи його розвитку. Місце управлінського обліку в системі управління.

Предмет, об'єкти та функції управлінського обліку. Порівняльна характеристика управлінського та фінансового обліку. Організація управлінського обліку на підприємстві.

Тема 2. Витрати і їх класифікація як основа побудови системи управлінського обліку

Класифікація доходів і характеристика їх основних видів. Загальнооблікова та управлінська класифікація витрат за різними ознаками. Характеристика основних видів витрат. Характер реактування витрат на зміни в обсягу діяльності підприємства. Поведінка змінних і постійних витрат при змінах обсягу діяльності підприємства. Оцінка витрат і побудова їх функції. Методи визначення функції витрат, їх сутність і порівняльна характеристика.

Змістовий модуль 2.

Облік калькулювання витрат

Тема 3. Система обліку і калькулювання за повними витратами

Характеристика і сфера застосування простого, позамовного, попередільного і нормативного методів обліку і калькулювання. Методика і техніка калькуляційних розрахунків. Характеристика і сфера застосування методу однорідних секцій, стандарт-косту та методу нормативного розподілу постійних витрат. Порівняльна оцінка вітчизняних і зарубіжних методів обліку повної собівартості продукції. Перехід від методів обліку, які ґрунтуються на об'ємних показниках діяльності до методів обліку витрат на основі видів діяльності (поопераційний облік).

Тема 4. Система обліку і калькулювання за змінними витратами

Проблеми сучасного управлінського обліку. Необхідність і можливість переходу від обліку і калькулювання повної собівартості продукції до обліку і калькулювання неповної собівартості. Характеристика і сфера застосування простого директ-косту. Особливості розвинутого директ-косту, його переваги і можливості. Зародження і розвиток стратегічного обліку.

Тема 5. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами

Історія розвитку і впровадження нормативного методу обліку витрат і калькулювання. Порівняльна оцінка елементів методу стандарт-кост і

нормативного методу. Організація нормативного господарства підприємства і складання нормативних калькуляцій. Облік зміни норм. Методика і техніка обліку відхилень від норм. Аналіз відхилень від норм і управління за ними.

Тема 6. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Прийняття рішень і планування діяльності на основі аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». Методи аналізу «витрати – обсяг – прибуток». Визначення точки беззбитковості; розрахунок обсягу діяльності необхідного для бажаного прибутку; визначення (планування) прибутку при певному обсязі діяльності. Графічні методи аналізу. Припущення аналізу «витрати – обсяг – прибуток».

Змістовий модуль 3.

Аналіз і контроль витрат

Тема 7. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень

Релевантний підхід до управління. Поняття про релевантність облікової інформації та її вплив на прийняття рішень. Пошук альтернативних варіантів дій і вибір найбільш оптимального з них. Використання аналізу «витрати – обсяг – прибуток» в процесі прийняття рішень. Аналіз типових варіантів альтернативних рішень: виробляти або купувати, прийняття або відмова від спеціального замовлення, припинення діяльності неприбуткового сегмента тощо.

Тема 8. Бюджетування і контроль

Бюджет як інструмент системи управлінського контролю, його сутність і функції. Види і форми бюджетів. Загальна характеристика операційного і фінансового бюджетів. Порядок складання і призначення бюджету продаж, бюджету виробництва, бюджету придбання і використання матеріалів, бюджету трудових витрат, бюджету загальновиробничих витрат, бюджету адміністративних витрат і витрат на збут. Методика і техніка контролю за виконанням бюджетів. Призначення і порядок складання гнучких бюджетів. Аналіз відхилень з використанням гнучкого бюджету.

Тема 9. Облік і контроль за центрами відповідальності

Поняття і класифікація центрів відповідальності. Принципи обліку, звітності та оцінки діяльності центрів відповідальності. Облік і оцінка діяльності центрів витрат. Облік і оцінка діяльності центрів прибутку. Облік і оцінка діяльності центру інвестицій. Поняття про трансфертні ціни та їх застосування, їх функції та методи визначення. Особливості обліку і звітності по сегментах бізнесу.

Тема 10. Стратегічний управлінський облік

Поняття стратегічного управління та стратегічного управлінського обліку. Калькулювання собівартості за видами діяльності. Комплексне управління витратами. Калькулювання витрат за весь життєвий цикл продукту. Витрати на якість. Система «якраз вчасно» та її вплив на облік. Перспективні рішення з питань ціноутворення. Економічна модель ціноутворення. Ціноутворення за принципом «витрати плюс». Ціноутворення за вартістю часу та матеріалів.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	с. р.		л	п	лб	інд.	с. р.
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Зміст управлінського обліку та поняття витрат												
Тема 1. Управлінський облік: суть, завдання та взаємозв'язок з фінансовим обліком	6	-	1		1	4	6	-	-		1	5
Тема 2. Витрати і їх класифікація як основа побудови системи управлінського обліку	7	2	1		-	4	7	-	1		-	6
Разом за змістовим модулем 1	13	2	2		1	8	13	0	1		1	11
Змістовий модуль 2. Облік калькулювання витрат												
Тема 3. Система обліку і калькулювання за повними витратами	11	2	2		1	6	11	1	-		1	9
Тема 4. Система обліку і калькулювання за змінними витратами	8	1	2		-	5	8	1	1		-	6
Тема 5. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	9	1	2		-	6	9	1	-		-	8
Тема 6. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	10	2	2		1	5	10	-	1		1	8
Разом за змістовим модулем 2	38	6	8		2	22	38	3	2		2	31
Змістовий модуль 3. Аналіз і контроль витрат												
Тема 7. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	8	2	2		-	4	8	-	-		-	8
Тема 8. Бюджетування і контроль	8	1	2		1	4	8	1	-		1	6
Тема 9. Облік і контроль за центрами відповідальності	7	1	2		-	4	7	-	1		-	6
Тема 10. Стратегічний управлінський облік	6	-	2		-	4	6	-	-			6
Разом за змістовим модулем 3	29	4	8		1	16	29	1	1		1	26
Разом за модуль 1	80	12	18		4	46	80	4	4		4	68
Модуль 2												
ІНДЗ	10		-	-	10	-	10		-	-	10	-
Усього годин	90	12	18		14	60	90	4	4		14	82

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Управлінський облік: суть, завдання та взаємозв'язок з фінансовим обліком	1	-
2	Витрати і їх класифікація як основа побудови системи управлінського обліку	1	1
3	Система обліку і калькулювання за повними витратами	2	-
4	Система обліку і калькулювання за змінними витратами	2	1
5	Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	2	-
6	Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	2	1
7	Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	2	-
8	Бюджетування і контроль	2	-
9	Облік і контроль за центрами відповідальності	2	1
10	Стратегічний управлінський облік	2	-
	Разом	18	4

7. Самостійна робота

Для опанування матеріалу дисципліни окрім лекційних та практичних занять, тобто аудиторної роботи, значну увагу слід приділяти самостійній роботі здобувачів освітніх послуг (СР).

Основні види СР при вивченні дисципліни «Управлінський облік»:

- розв'язання домашніх завдань, вправ, питань, тестових завдань;
- самостійна проробка питань;
- конспектування та підготовка реферату (презентації) за певною темою;
- виконання індивідуального завдання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Управлінський облік: суть, завдання та взаємозв'язок з фінансовим обліком	4	5
2	Витрати і їх класифікація як основа побудови системи управлінського обліку	4	6
3	Система обліку і калькулювання за повними витратами	6	9
4	Система обліку і калькулювання за змінними витратами	5	6
5	Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	6	8
6	Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	5	8
7	Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	4	8
8	Бюджетування і контроль	4	6
9	Облік і контроль за центрами відповідальності	4	6
10	Стратегічний управлінський облік	4	6
	Разом	46	68

8. Індивідуальні завдання

Програмою дисципліни передбачено виконання індивідуального завдання у вигляді розрахунково-графічної роботи, за виконання якого здобувач освітніх послуг отримає 20 балів, на нього відводиться 10 год. самостійної роботи.

Метою ІНДЗ є поглиблення і закріплення здобувачів освітніх послуг теоретичних знань з управлінського обліку й набуття вмінь пов'язувати свої знання з практикою. Виконання ІНДЗ дає здобувачеві можливість навчитися самостійно використовувати й узагальнювати теоретичні положення та інформаційні матеріали, формулювати власні погляди стосовно невирішених проблем та обґрунтовувати висновки і пропозиції, спрямовані на їх вирішення.

Індивідуальні науково-дослідні завдання з курсу «Управлінський облік» подаються у вигляді розрахункового завдання або тез доповіді конференції. Тему доповіді слід обирати відповідно до власних зацікавлень і знання матеріалу публікацій.

Розрахункове завдання формується за вихідними даними суб'єктів господарювання, які можна отримати із сайтів у процесі виконання певного розділу роботи.

Орієнтовний план для виконання розрахунково-графічної роботи:

Вступ

Розділ 1. Теоретична частина з управлінського обліку на підприємстві

Розділ 2. Розрахункова частина (на матеріалах підприємства)

2.1. Загальна оцінка фінансового стану

2.2. Оцінка фінансової стійкості

2.3. Аналіз ліквідності та платоспроможності

2.4. Аналіз ділової активності

2.5. Облік фінансових результатів

2.6. Облік оплати праці

2.7. Облік необоротних активів

2.9. Облік матеріальних ресурсів

Висновки

Список використаних джерел

Додатки (якщо потрібно)

Текст чіткого викладення, без скорочення слів. У кінці роботи необхідно вказати перелік використаних літературних джерел відповідно до ГОСТ 2015.

Титульний аркуш і вся робота оформляється згідно з установленим порядком. На титульній сторінці потрібно вказати тему, дисципліну, прізвище та ініціали здобувача освітніх послуг, спеціальність, курс, групу.

З відома викладача студент може виконати ІНДЗ на тему, не передбачену в запропонованому переліку.

Рекомендована тематика індивідуальної самостійної роботи

1. Сутність, задачі і функції управлінського обліку.
2. Спільні риси і відмінності фінансового та управлінського обліку.
3. Принципи організації управлінського обліку.
4. Суть та класифікація систем управлінського обліку.
5. Назвіть основні ознаки класифікації витрат в управлінському обліку.
6. Охарактеризуйте прямі, непрямі, основні, накладні та конверсійні витрати.

7. Сутність і завдання класифікації витрат за економічними елементами і статтями калькуляції.
8. Групування витрат за об'єктами обліку, центрами відповідальності та календарними періодами.
9. Методи визначення функції витрат, їх сутність і порівняльна характеристика.
10. Класифікація методів обліку витрат і калькулювання.
11. Облік, оцінка і контроль витрат за економічними елементами.
12. Облік і контроль витрат за статтями калькуляції.
13. Сутність та прийоми калькулювання витрат.
14. Класифікація калькуляцій витрат.
15. Характеристика і сфера застосування простого директ-косту.
16. Характеристика системи управління витратами на основі нормативних витрат.
17. Порівняльна оцінка елементів методу стандарт-кост і нормативного методу.
18. Порядок аналізу відхилень фактичних витрат від нормативних.
19. Методи аналізу взаємозв'язку «витрати - обсяг - прибуток».
20. Характеристика аналітичного методу визначення точки беззбитковості.
21. Сутність ефекту операційного левереджу.
22. Поняття про релевантність облікової інформації та її вплив на прийняття рішень.
23. Аналіз типових варіантів альтернативних рішень.
24. Бюджет як інструмент системи управлінського контролю, його сутність і функції.
25. Класифікація бюджетів.
26. Методика і техніка контролю за виконанням бюджетів.
27. Організація бюджетного контролю.
28. Принципи обліку, звітності та оцінки діяльності центрів відповідальності.
29. Поняття про трансфертні ціни та їх застосування, їх функції та методи визначення.
30. Поняття стратегічного управління та стратегічного управлінського обліку.

Завдання для контрольних робіт здобувачів освітніх послуг заочної форми навчання

Виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання є складовою частиною навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів і виконується відповідно до методичних рекомендацій, які наведені для розрахунково-графічної роботи.

9. Методи навчання

***Метод навчання** – взаємопов'язана діяльність викладача та студентів, спрямована на засвоєння студентами системи знань, набуття умінь і навичок, їх виховання і загальний розвиток.*

В рамках вивчення дисципліни передбачається проведення лекцій з використанням сучасних інформаційних технологій, використання інтерактивних методів в процесі обговорення питань семінарського заняття (мікрофон, мозкова атака та інше), практичні заняття, засобів самостійної та індивідуальної роботи студентів.

10. Методи контролю

У зв'язку з різноманіттям різних форм контролю їхнє цільове призначення може мати той чи інший ступінь відмінності:

- Визначення рівня засвоєння матеріалу по конкретній темі навчальної дисципліни на основі індивідуальної бесіди викладача з кожним студентом окремо;
- Визначення ступеня засвоєння матеріалу групою або потоком студентів по одному чи декільком розділам курсу, розглянутим протягом фіксованого періоду часу, рівного, наприклад, третини семестру (поточний контроль);
- Визначення якості засвоєння матеріалу дисципліни в цілому (підсумковий контроль);
- Виявлення готовності студентів до вивчення нових дисциплін (контроль залишкових знань).

Результати контролю використовуються для:

- Удосконалювання (корекції) методів і прийомів навчання;
- Внесення змін у робочі плани і програми навчального процесу, тобто в зміст і організацію навчального процесу в цілому;
- Надання допомоги відстаючим студентам шляхом проведення додаткових індивідуальних, групових і потокових консультацій.

Поточний контроль навчальної роботи в міжсесійний період здійснюється в ході аудиторних і практичних занять. Так на кожному занятті викладач контролює:

- розуміння студентом розрахункових співвідношень і методів,
- уміння вирішувати типові задачі по темі ;
- готовність студента до виконання нової певної роботи заданих в схемах, таблицях, попередніх розрахунків і т.п., розуміння цілей і задач нової роботи і використовуваної в ній методики вимірів;
- хід і виконання роботи, а також правильність отриманих при вимірі результатів.

При проведенні практичних занять контроль зводиться до оцінки уміння вирішувати типові задачі, а також до виявлення розуміння базових положень теорії.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів освітніх послуг враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів», контрольні заходи включають: поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять, ІНДЗ і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 90 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачеві освітніх послуг складати іспит – 51 бал).

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критерії оцінювання знань здобувачів освітніх послуг

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною системою	Оцінка за системою в УДПУ
A	<i>ВІДМІННО.</i> Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію (наукова література, газетно-журнальні публікації, Інтернет, мультимедійні програми тощо), виявляє власне ставлення до неї, користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ, самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в різних формах.	5 (відмінно)	90 – 100
B	<i>ДУЖЕ ДОБРЕ.</i> Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; здатен самостійно опрацювати навчальний матеріал, але потребує консультацій з викладачем; виконує творчі завдання.	4 (добре)	82 – 89
C	<i>ДОБРЕ.</i> Студент знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень. Студент здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності.		75 – 81
D	<i>ЗАДОВІЛЬНО.</i> Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, самостійно користується додатковими джерелами; частково контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію.	3 (задовільно)	69 – 74
E	<i>ДОСТАТНЬО.</i> Студент має початковий рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу, здатний повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, з допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабко орієнтується в поняттях; має фрагментарні навички в роботі з підручником; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу.		60 – 68
FX	<i>НЕЗАДОВІЛЬНО.</i> Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє здатність елементарно викласти думку; може усно відтворити кілька термінів, явищ без зв'язку між ними.	2 (незадовільно)	35 – 59
F	<i>НЕЗАДОВІЛЬНО</i> – <i>необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс.</i> Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення.		1 – 34

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання і самостійна робота										ІНДЗ	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
2	7	7	7	7	7	10	10	10	3	20	10	100

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90–100	відмінно
82–89	добре
75–81	
69–74	задовільно
60–68	
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Основна

1. Брадул О. М., Шепелюк В. А. Управлінський облік: навчально-практичний посіб. : [рек. МОН України як навч. посіб. для студ. ВНЗ]. (2-ге вид., переробл. і допов.). Київ : Кондор, 2017. 349с.

1. Управлінський облік: навчальний посібник. МОН України, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини; уклад. О. А. Дем'янишина. Умань : Візаві, 2019. 216 с.

1. Радецька Л. П., Овод Л. В. Управлінський облік: навчальний посібник : [рек. МОН України як навч. посібник для студ. ВНЗ]. К.: Академія, 2007. 350с.

2. Шило В. П., Ільїна С. Б., Шепелюк В. А., Криштопа І. І. Управлінський облік: навч.-практичний посібник. Київ : Кондор, 2012. 301 с.

3. Атамас П. Й. Управлінський облік: [навч. посібник] : рек. МОН України як навч. посіб. для студ. ВНЗ, які навчаються за освітньо-професійною програмою бакалавра зі спец. «Облік та аудит». 2-ге вид. К. : Центр учбової літератури, 2009. 439 с.

4. Шевчук В. Р. Стратегічний управлінський облік: навч. посіб. : [рек. МОН України як навч. посіб. для студ ВНЗ] / за ред. О. М. Ковалюка ; МОН України. Київ : Алерта, 2009. 175

5. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посібник : рек. МОН України. Київ : КНЕУ, 2006. 526 с.

Допоміжна

1. Бондар М.І., Єршова Н. Ю. Стратегічний управлінський облік ризиків: теоретичні та практичні аспекти. *Фінанси України*. 2019. № 2. С. 69 – 81.

2. Купріна Н. М. Стратегічний управлінський облік як інструмент забезпечення конкурентоспроможності та ефективності діяльності підприємства. *Економіка харчової промисловості*. 2017. Т. 9. № 3. С. 45 – 51. URL: <http://oaji.net/articles/2017/3396-1508483380.pdf>
3. Довжик О.О. Роль управлінського обліку та проблеми його впровадження на підприємствах. *Вісник*. 2012. № 2. URL: <http://dev.pdaa.edu.ua/sites/default/files/visnyk/2012/02/174.pdf>.
4. Бондаренко Н. М., Безкоморна О. Д. Сутність та класифікація витрат підприємства. *Вісник Дніпропетровського університету*. URL: <http://www.vestnikdnu.com.ua/archive/201482/111.html>
5. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. К.: Лібра, 2003. 338 с.
6. Ластовецький В. О. Виробничо-комерційний облік і внутрішньогосподарська (управлінська) звітність за центрами витрат і відповідальності. Чернівці: Місто, 2003. 243 с.
7. Мошковська О. А. Облік затрат і калькулювання собівартості продукції згідно з вітчизняним законодавством : подальший розвиток і шляхи вдосконалення. *Вісник Житомирського держ. тех. ун-ту. Сер. «Економічні науки»*. 2009. № 3 (49). С. 85 – 88.
8. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність. К.: Алерта, 2008. 925 с.
9. Цал-Цалко Ю.С. Витрати підприємства: Навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2002. 325 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Сайт газети «Все про бухгалтерський облік» www.vobu.com.ua
2. Пошукові ресурси www.google.com.ua, www.meta.ua, www.yandex.ua
3. Нормативні акти України www.nau.kiev.ua
4. Бізнес, документи, новини в Україні www.dinai.com
5. Державний комітет статистики <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Урядовий портал <http://www.kmu.gov.ua/control/>
7. Національний інститут стратегічних досліджень <http://www.niss.gov.ua/search.html>
8. Українська електронна бібліотека <http://www.libr.org.ua/book/80/2410.html>